Η Δίκη της Ημίφωτης Μεθορίου

του Παναγιώτη Χρυσίδη

Πίσω από τις μακρινές θάλασσες, πίσω από τα ψηλά βουνά της Γης, ζούσε ένας βασιλιάς με την κόρη του. Ήταν ο βασιλιάς Ήλιος και η κόρη του, η Μέρα. Η χώρα τους ήταν το βασίλειο της Ανατολής.

Από την άλλη μεριά βρισκόταν το βασίλειο της Δύσης. Εκεί κυβερνούσε το Φεγγάρι, που ήταν παντρεμένο με τη Νύχτα. Η Νύχτα ήταν ήσυχη και σκεπτική. Κάποιοι έλεγαν πως ήταν σκοτεινή και τους προκαλούσε φόβο.

Από την άλλη, η Μέρα ήταν φωτεινή και χαρούμενη. Μπορούσε να βλέπει όσα συνέβαιναν στη Γη, χωρίς να χρειάζεται να προσπαθεί, αφού ο μπαμπάς της, ο Ήλιος, φώτιζε τόσο δυνατά. Της άρεσε να παρακολουθεί ζώα και ανθρώπους… Ευχαριστιόταν να βλέπει τα παιδιά να παίζουν και τα λουλούδια να ανοίγουν τα πέταλά τους.

Όταν στον μισό πλανήτη ήταν η Μέρα, στον άλλο μισό αναλάμβανε η Νύχτα. Οι δυο τους συναντιούνταν στα σημεία όπου τελείωνε η κυριαρχία της μιας και άρχιζε της άλλης. Στη Μεθόριο. Εκεί έδιναν τα χέρια. Εκεί γινόταν η αλλαγή φρουράς. Ήταν μια συμφωνία που κρατούσε αιώνες. Καθεμία είχε τη θέση της και καθεμία τον δικό της χρόνο.

Υπήρξε, όμως, μια φορά που η συνάντησή τους δεν πήγε καθόλου καλά. Η Μέρα είχε έρθει φοβερά ενοχλημένη. Η Νύχτα, από την άλλη, εμφανίστηκε με το συνηθισμένο μελαγχολικό της ύφος.

> «Βλέπεις, Νύχτα, τι γίνεται κάθε φορά που έρχεσαι;» είπε η Μέρα. «Οι άνθρωποι βιάζονται να τελειώσουν τις δουλειές τους πριν από την άφιξή σου. Κλείνονται στα σπίτια τους, ανάβουν φώτα και περιμένουν να περάσουν οι ώρες μέχρι να ξημερώσει. Τους προκαλείς φόβο, σαν να τελειώνει η ζωή τους!»

Η Νύχτα άκουγε σιωπηλά. Η Μέρα σταμάτησε για λίγο. Περίμενε μια απάντηση. Όμως η Νύχτα δεν αντέδρασε. Απλώς την κοιτούσε.

> «Αχ, Νύχτα, πόσο σε λυπάμαι! Οι άνθρωποι δεν σε θέλουν. Εμένα περιμένουν! Είμαι φωτεινή και με λατρεύουν, γιατί μέσα στη μέρα κάνουν όλες τους τις δουλειές. Όταν έρχομαι, όλα ζωντανεύουν!»

Η Νύχτα χαμήλωσε για λίγο το βλέμμα της.

«Κι όμως, Μέρα, δεν είναι όλοι οι άνθρωποι ίδιοι», είπε ήρεμα.

«Τι εννοείς;»

Η Νύχτα δεν απάντησε και έκανε ένα βήμα μπροστά, για να αναλάβει το δικό της κομμάτι του ουρανού. Τότε η Μέρα την εμπόδισε.

«Μη διανοηθείς να προχωρήσεις! Αν κάνεις άλλο ένα βήμα, οι φρουροί μου θα συλλάβουν όλα τα αστέρια σου!»

Η Νύχτα πάγωσε. Κοίταξε τη Μέρα στα μάτια. Αυτή τη φορά έπρεπε να της απαντήσει. Είχε τόσα πολλά στην καρδιά και στο μυαλό της. Προτιμούσε τη σιωπή, γιατί δεν μπορούσε να βρει τις λέξεις. Όμως… Δεν γινόταν άλλο. Έπρεπε να απαντήσει.

«Μέρα, αυτό είναι άδικο! Τα αστέρια είναι τα παιδιά μου. Έχουν το δικαίωμα να βγουν στον ουρανό. Είναι η ώρα τους!»

Η Μέρα σήκωσε το κεφάλι της.

«Ή κάνεις πίσω και με αφήνεις να μείνω περισσότερες ώρες στον ουρανό ή θα χάσεις τα αστέρια σου!»

Δεν ήταν κακιά η Μέρα. Ήταν, όμως, κάπως καλομαθημένη. Κανείς δεν της χαλούσε χατίρι. Η δική της γνώμη ήταν η αλήθεια όλου του κόσμου… Έτσι πίστευε. Δεν μπορούσε να διανοηθεί πως θα μπορούσε κάποιος να βρει ενδιαφέρον στη Νύχτα. Ήταν πεπεισμένη. Έτσι, δεν υπήρχε περίπτωση να υποχωρήσει από την απαίτησή της να μείνει περισσότερο στον ουρανό.

Όμως ούτε η Νύχτα θα υποχωρούσε. Έκανε το επόμενο βήμα. Τότε η Μέρα σήκωσε το χέρι της και μεμιάς έκλεισε όλα τα αστέρια της Νύχτας στη χούφτα της. Ο ουρανός σκοτείνιασε αλλιώς αυτή τη φορά. Δεν ήταν το συνηθισμένο σκοτάδι της Νύχτας. Ήταν ένα πυκνό και απόκοσμο σκοτάδι. Η Νύχτα κοίταξε ψηλά και ένιωσε την καρδιά της να σφίγγεται.

«Άφησέ τα ελεύθερα», είπε.

Η Μέρα έσφιξε περισσότερο τη χούφτα της.

Για μια στιγμή, η Νύχτα θέλησε να εκδικηθεί για την αδικία. Να φανερώσει πόσο πονούσε. Σκέφτηκε να αρπάξει κι από εκείνη κάτι που αγαπούσε. Δεν

το επέτρεψε αυτό, όμως, στον εαυτό της. Ήξερε πως, αν απαντούσε στην αδικία με μια άλλη αδικία, τίποτα δεν θα άλλαζε. Πήρε, λοιπόν, τη Μέρα από το χέρι και την οδήγησε προς το μέρος της, εκεί όπου είχε ήδη πέσει το σκοτάδι.

«Έλα», της είπε. «Θέλω να σου δείξω κάτι».

Η Μέρα την ακολούθησε απρόθυμα.

«Κοίτα εκεί», είπε η Νύχτα.

Κάτω από ένα δέντρο, ένας άνθρωπος είχε ξαπλώσει και ξεκουραζόταν ύστερα από μια δύσκολη μέρα. Λίγο πιο πέρα, μια παρέα φίλων γελούσε γύρω από ένα τραπέζι. Σε ένα σπίτι, μια μητέρα νανούριζε το παιδί της. Στο δάσος, τα ζώα είχαν βρει την ηρεμία τους, ενώ κάποια άλλα ξεκινούσαν τώρα την αναζήτησή τους για τροφή. Η Μέρα παρακολουθούσε σιωπηλή.

«Βλέπεις;» συνέχισε η Νύχτα. «Όταν νυχτώνει, κάποιοι άνθρωποι ξεκουράζονται, άλλοι διασκεδάζουν και άλλοι βρίσκουν επιτέλους λίγο χρόνο για τον εαυτό τους. Η αγάπη δυναμώνει μέσα στη νύχτα. Τη νύχτα γεννιούνται τα όνειρα. Και υπάρχουν πλάσματα που μόνο τότε μπορούν να ζήσουν όπως είναι φτιαγμένα να ζουν».

Η Μέρα κοίταξε γύρω της. «Μα εγώ δεν τα έβλεπα όλα αυτά».

«Ακριβώς», της απάντησε η Νύχτα. «Το ότι δεν βλέπεις κάτι δεν σημαίνει πως δεν υπάρχει».

Η Μέρα δεν μίλησε.

«Εσύ, που βλέπεις τόσο καλά, είσαι σίγουρη πως έχεις δει όλο τον κόσμο;» συνέχισε η Νύχτα. «Τη μέρα, οι άνθρωποι φορούν ρόλους για να αντέξουν τους ρυθμούς της ζωής. Τη νύχτα, κάποιες φορές, τους αφήνουν στην άκρη. Δεν είμαι εγώ που τους στερώ τη ζωή. Τους δίνω απλώς έναν άλλο τρόπο να τη ζήσουν».

Η Μέρα ένιωσε για πρώτη φορά πως ίσως να μην ήξερε όσα νόμιζε. Κοίταξε τη σφιγμένη της χούφτα. Τα αστέρια κινούνταν μέσα της, προσπαθώντας να βρουν τον δρόμο τους προς τον ουρανό. Για μια στιγμή σκέφτηκε να τα αφήσει ελεύθερα. Ύστερα θυμήθηκε πόσο όμορφος έμοιαζε ο κόσμος κάτω από το δικό της φως και ξαναπείσμωσε.

«Κι όμως, εγώ θέλω να μείνω περισσότερο. Γιατί να μην μπορώ;»

«Γιατί δεν είσαι μόνη σου σε αυτόν τον κόσμο, Μέρα».

Εκείνη τη στιγμή έφτασε ο Ήλιος. Φαινόταν αναστατωμένος. Είχε καταλάβει πως κάτι δεν πήγαινε καλά.

«Κόρη μου, τι συμβαίνει;» τη ρώτησε.

Η Μέρα τού εξήγησε πως ήθελε να μείνει περισσότερες ώρες στον ουρανό και πως η Νύχτα δεν δεχόταν να της παραχωρήσει τη θέση της. Ο Ήλιος την άκουσε προσεκτικά. Πολύ φοβόταν, όμως, πως αυτή τη φορά δεν είχε επιλογή… Έπρεπε να της χαλάσει το χατίρι.

«Και τι θα συμβεί τότε με τη Νύχτα;» τη ρώτησε.

«Απλώς θα περιμένει», απάντησε εκείνη.

«Και τα αστέρια;»

«Θα μείνουν μαζί μου».

«Κόρη μου, το ότι μπορείς να φωτίζεις τον κόσμο δεν σημαίνει πως σου ανήκει. Ούτε το ότι οι άνθρωποι σε αγαπούν σημαίνει πως η Νύχτα αξίζει λιγότερο. Κι εγώ, ακόμη κι αν ήθελα να λάμπω συνέχεια, δεν θα μπορούσα να αγνοήσω όσα κρατούν τον κόσμο σε ισορροπία. Άλλωστε, όταν η Νύχτα είναι εδώ, εγώ πρέπει να φωτίζω από την άλλη μεριά. Ένας Ήλιος είμαι κι εγώ, πόσα να κάνω;».

Η Μέρα γύρισε αλλού το πρόσωπό της. Δεν ήθελε να ακούσει άλλο. Δεν άργησε να επέμβει και το Φεγγάρι. Έβλεπε την αδικία που γινόταν εις βάρος της Νύχτας, της αγαπημένης του. Έτσι, κάλεσε τις Ώρες και τη Γιαγιά Φύση. Ήθελε να λυθεί αυτή η κόντρα με δίκαιο τρόπο, προτού ξεσπάσει πόλεμος.

Οι εικοσιτέσσερις Ώρες κατέφτασαν με έναν πελώριο καθρέφτη στα χέρια, τον Καθρέφτη των Εποχών, μέσα στον οποίο κατοικούσε η Γιαγιά Φύση. Η τελευταία δεν άργησε να εμφανιστεί στην επιφάνειά του. Κοίταξε πρώτα τη Νύχτα, ύστερα τη Μέρα και τέλος τη σφιγμένη της χούφτα.

«Μέρα», είπε μέσα από το κάτοπτρο που οι Ώρες με σοφία τοποθέτησαν ανάμεσα στη Μέρα και στη Νύχτα, «άνοιξε το χέρι σου».

Η Μέρα δίστασε.

«Μα εγώ απλώς θέλω περισσότερο χρόνο».

«Και η Νύχτα θέλει τον δικό της. Το ίδιο και οι άνθρωποι, τα ζώα, τα φυτά. Δεν είσαι η μόνη που έχει ανάγκες».

Η Μέρα έσφιξε τα δάχτυλά της.

«Μέρα, υπάρχουν κανόνες. Μόνο έτσι μπορούμε να διαφυλάξουμε τα δικαιώματα κάθε στοιχείου και κάθε όντος. Εκεί όπου ξεκινά το δικό σου δικαίωμα να βασιλεύεις, στο ίδιο σημείο ξεκινά και η υποχρέωση της Νύχτας να πάρει τη θέση της. Και, φυσικά, το ίδιο ισχύει και αντίστροφα. Αυτό το λέω εγώ ελευθερία. Αυτό που κάνεις εσύ, όμως, είναι ασυδοσία!»

Οι Ώρες συμφώνησαν. Η Γιαγιά Φύση συνέχισε:

«Πιστεύεις, Μέρα, ότι έχεις μεγαλύτερη αξία από τη Νύχτα;»

Χωρίς δεύτερη σκέψη, η Μέρα απάντησε:

«Φυσικά! Με εμένα όλα ζουν. Ο πατέρας μου λάμπει και τα λουλούδια ανθίζουν. Όλοι εμένα περιμένουν!»

Η Νύχτα χαμήλωσε το κεφάλι της. Ένα δάκρυ κύλησε στο μάγουλό της και έπεσε στο χώμα. Εκεί, ανάμεσα στα χορτάρια, φύτρωσε ένα μικρό νυχτολούλουδο. Τα πέταλά του άνοιξαν αργά, παρόλο που γύρω του είχε σκοτεινιάσει. Η Μέρα το κοίταξε και δεν μπορούσε να το πιστέψει. Η Νύχτα πλησίασε το λουλούδι. Η Γιαγιά Φύση συνέχισε με ύφος μειλίχιο.

«Δεν χρειάζονται όλα τα πράγματα το δικό σου φως για να ανθίσουν», της είπε. «Κάποια έχουν τον δικό τους τρόπο».

Η Μέρα έσκυψε και το παρατήρησε. Για πρώτη φορά, δεν προσπάθησε να συγκρίνει το νυχτολούλουδο με τα λουλούδια που άνοιγαν κάτω από τον Ήλιο. Απλώς το κοίταξε. Και τότε κατάλαβε κάτι που δεν είχε σκεφτεί ποτέ: ο κόσμος δεν χρειαζόταν να λειτουργεί με τον δικό της τρόπο για να έχει αξία.

Η Γιαγιά Φύση άνοιξε απαλά την παλάμη της Μέρας. Τα αστέρια ξεχύθηκαν στον ουρανό και πήραν τις θέσεις τους γύρω από τη Νύχτα. Ένα ένα άναψαν, μέχρι που ο ουρανός γέμισε ξανά μικρά φωτεινά σημεία. Η Νύχτα σήκωσε το βλέμμα της. Δεν ζήτησε εκδίκηση. Δεν απαίτησε να τιμωρηθεί η Μέρα. Ήθελε μόνο να μπορεί να συνεχίσει να υπάρχει χωρίς να φοβάται πως κάποιος θα της στερούσε ξανά όσα της ανήκαν.

Η Γιαγιά Φύση γύρισε πάλι προς τη Μέρα.

> «Μπορείς να πιστεύεις ό,τι θέλεις. Είναι δικαίωμά σου! Οι άλλοι οφείλουν να σέβονται τη γνώμη σου, οφείλουν όμως και να διαφωνούν όταν δεν συμφωνούν με αυτά που λέγονται. Το σίγουρο είναι πως δεν μπορείς να συμπεριφέρεσαι όπως θέλεις. Δεν έχεις μόνο δικαιώματα, Μέρα. Έχεις και την υποχρέωση να σέβεσαι την άποψη, τη σκέψη και τον κόσμο των άλλων, ειδικά από τη στιγμή που κι εσύ έχεις την ίδια απαίτηση από αυτούς.»

Εκείνη τη στιγμή, με ένα της νεύμα, έδειξε σε όλους εκείνο το νυκτόβιο λουλούδι που άνθισε από το δάκρυ της Νύχτας.

> «Έχεις ιδέα πόσοι διαφορετικοί κόσμοι υπάρχουν πέρα από τον δικό σου; Πόσα πλάσματα ζουν διαφορετικά από εσένα; Δεν χρειάζεται να τα καταλαβαίνεις όλα για να τα σέβεσαι. Χρειάζεται, όμως, να μην τους στερείς το δικαίωμα να υπάρχουν».

Η Μέρα κοίταξε τα αστέρια που έλαμπαν ξανά στον ουρανό. Έπειτα κοίταξε το νυχτολούλουδο.

> «Και αν η Νύχτα θελήσει να με εκδικηθεί; Αν θελήσει να με τιμωρήσει για την αδικία που της έκανα;» ρώτησε χαμηλόφωνα.

Αυτή τη φορά, η Νύχτα ήταν εκείνη που απάντησε.

> «Δεν θέλω να σου κάνω ό,τι μου έκανες. Θέλω μόνο να μπορώ να είμαι ο εαυτός μου. Δεν χρειάζεται να με αγαπάς, Μέρα. Ζητώ, όμως, να με σέβεσαι».

Οι Ώρες πλησίασαν.

> «Κόρη, να θυμάσαι κάτι ακόμη», είπαν με μία φωνή. «Ο σεβασμός δεν σημαίνει πως πρέπει να ανέχεσαι κάθε αδικία. Αν κάποιος

προσπαθήσει να στερήσει δικαιώματα από εσένα ή από κάποιον άλλον, έχεις την υποχρέωση να αντιδράσεις. Όχι για να εκδικηθείς, αλλά για να αποκατασταθεί το δίκαιο. Εμείς, οι Ώρες, θα συνεχίσουμε να μετράμε τον χρόνο. Και μέσα στον χρόνο, ο καθένας θα έχει τη θέση που του αξίζει».

Η Μέρα έμεινε σιωπηλή. Για πρώτη φορά, δεν είχε έτοιμη απάντηση.

Άνοιξε τα χέρια της, σαν να ήθελε να δείξει πως δεν κρατούσε πια τίποτα που δεν της ανήκε. Ύστερα πήρε μια βαθιά ανάσα και έδωσε το χέρι της στη Νύχτα.

«Συγγνώμη», της είπε.

Η Νύχτα δέχτηκε το χέρι της. Ήξερε πως ήταν ειλικρινής η μεταμέλεια της Μέρας.

Ποτέ δεν έγιναν φίλες οι δυο τους. Δεν ήταν αυτός ο σκοπός. Η Μέρα εξακολούθησε να αγαπά το φως και η Νύχτα να αγαπά την ησυχία και τα αστέρια της. Δεν έπαψαν να είναι διαφορετικές. Έμαθαν, όμως, πως η διαφορετικότητα δεν ήταν λόγος για να πολεμούν. Ήταν λόγος για να αναγνωρίζουν η μία τη θέση της άλλης.

Από τότε, όταν έφτανε η ώρα της αλλαγής, η μία έδινε τη θέση της στην άλλη χωρίς απειλές και χωρίς διεκδικήσεις. Κι όταν κάποια φορά η Μέρα κοιτούσε τον ουρανό λίγο πριν φύγει, έβλεπε τα πρώτα αστέρια να εμφανίζονται και δεν προσπαθούσε πια να τα κρύψει. Ήξερε πως δεν ήταν όλα φτιαγμένα για να λάμπουν με τον ίδιο τρόπο και πως, για να υπάρχει ισορροπία στον κόσμο, δεν χρειάζεται να είναι όλοι ίδιοι. Απλώς… χρειάζεται να υπάρχει χώρος για όλους.

